

Egyes szám ára 3 korona.

Egyetértés

POLITIKAI NAPILAP

DEBRECZEN, 1922.

IV. ÉVFOLYAM, 167. SZÁM.

SZERDA, JULIUS 26.

Előfizetési ár helyben és vidéken:

Egy hónapra 70.— K Félévre. . 340.— K
Negyedévre 170.— K Egészévre 660.— K

EGYES SZÁM ÁRA 3 KORONA.

Kapható az összes dohányüzsdékben
és az utcai árusítóknál.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Kossuth-utca 2-ik szám alatt, város-
háza épület.

Emberieséget

azaz embertársaik sorsával törődést nem nagyon ismernek azok, akik ugynevezett közüzemknél sztrájkot tartanak, vagy lehetővé tesznek.

Mert a közüzemknél folyó sztrájk nemcsak a munkaadó és a munkás közötti viszonyt bolygatja meg, hanem egy egész nagy társadalom életberendezését. Ha a kőműves sztrájkol vagy az asztalos, ennek kárát csak a munkaadója látja, meg legfeljebb azok, akik a munka kellő időre való elkészültevel érdekelve vannak, — a közüzemi sztrájknál ellenben egy nagy társadalom minden egyes tagja szenved. Ha a szemetet nem hordják el, a felgyült tisztátalanság mindnyájunk egészségét veszélyezteti. Ha a vízvezeték nem működik, mindnyájunk egészsége és biztonsága kockán forog. Ezért volt nagyon helyes a budapesti szociáldemokrata munkásság állásfoglalása, mellyel a közüzemi sztrájkot elítélte.

A közúti vasut is a közüzemek közé tartozik, különösen olyan helyen, mint Debreczen, ahol a helyi forgalom lebonyolítását teljesítő egyéb vállalatok működése a közúti vasutal ellátott vonalakon egyenesen el van tiltva.

Kétszeresen nagyfontosságú közüzemnek kell tekinteni a villamos vasutat nálunk azért, mert itt a kórházak helyettesítő klinikák olyan távol esnek a város központjától, hogy itt a villamos vasut forgalmának hiánya a kórházi ambulanciót, a betegeknek kiszállítását, a lábadozókat hazavitelét, a betegek meglátogatását igen nagy mértékben megnehezíti, sőt egyes esetekben lehetlenné teszi.

Igazságos-e a villamos vasuti alkalmazottak követelése, megkölt-e a vállalat visszautasító elhatározása, azt kívülről megbírálni nem lehet, nem is szükséges. De azt meg lehet állapítani, hogy munkaadó és munkás torzsalkodásával nagy közérdekeket súlyos veszélynek kiténni nem szabad.

Nem régiben láttuk, hogy a pineérsztrájk megszüntetésére sikeres beavatkozás történt. Pedig a vendéglői forgalom fentartása nem olyan fontos, mint a villamos közlekedés biztosítása s kellő beavatkozással a sztrájkknak sokkal nagyobb szervezetben megtörése is sikeresen megtörténhetik, amint azt annak idején az államvasuti sztrájkkkal szemben Tisza István kormánya fényesen bizonyította.

Két érdekes tanúságot is levonhatunk ebből a sztrájkból. — Az egyik az, hogy merőben igazságtalan volt a gazdasági harcok miatt a szociáldemokrata pártvezetőség kárhóztatása. Lám, a keresztényszociálisták sem riadnak vissza a legsúlyosabb következtetésekkel járó sztrájktól, ezzel bizonyítván, hogy ők is csak szocialisták, de nem keresztények, — mert a kereszténység ilyen kíméletlen eszközök igénybevételére

sohasem tanított. A másik tanulság az, hogy a munkaadókkal szemben is szükség van az eddigieknél erősebb és határozottabb jogszabályok alkotására és alkalmazására, mert, ime, az, — hogy a munkás szervezetek — akár szociáldemokraták, akár keresztényszociálisták — újra, meg újra a végeredményes sztrájkba lépnek, annak a bizonyossága, hogy kielégíthető kívánságaik sem találhatnak megfelelő meghallgatásra.

Interpelláció a nyugatmagyarországi letartóztatások ügyében

A nemzetgyűlés ülése.

Budapest, július 25. A nemzetgyűlés mai ülését Gaál Gaszton elnök egyenyed 11 órakor nyitotta meg.

Hébelt Ede mentelmi jogának megsértése címén kér szót. Bejelenti, hogy a VIII. kerületi rendőrkapitányságtól előzetes terhe mellett idézést kapott az internálási rendeletbe ütköző kihágás miatt. E címen jelenti be mentelmi jogának megsértését.

Az elnök a mentelmi bizottságnak utalja ki az ügyet.

Az indennitás vitája.

Ezután az indennitási vitát folytatják.

Tankovich János: A kormány iránt bizalommal viseltetik, így az indennitási javaslatot elfogadja. Veszélyes az országra, hogy mindenki az államtól várja az ellátását. Most, amikor az állam súlyos helyzetben van, ne várjunk mindent az államtól. A szociáldemokraták ma is a forradalmi alapon állnak. A szociáldemokraták jogrend és szabadság után kiabálnak, ugyanakkor üldözik azokat, akik nem lépnek be a pártjukba. (Nagy zaj.)

Erdélyi Aladár: Ez jogrend!

Tankovich János: A munkásoknak nem sztrájkra, hanem kenyérre van szükségük. Az országunk érdeke az, hogy lehetőleg sokat produkáljunk és sokat exportáljunk. Helyteleníti a tanítók nagy számban való elbocsátását. A királykérdésben sem szabad egyéni érdekek szem előtt tartásával eljárni. A nemzet érdeke megköveteli, hogy most ne beszéljünk erről a kérdéstről. Az indennitási javaslatot elfogadja.

A választójog körül.

Szilágyi Lajos: A kormánynak nem volt joga a választójogot rendeletileg szabályozni. Az összes

választási rendelkezéseket törvényteleneknek tartja. Határozati javaslatot nyújt be: mondja ki a nemzetgyűlés, hogy a nemzetgyűlési képviselők titkos társaságok tagjai nem lehetnek és politikai magatartásukat illetőleg becsület szóval, vagy esküvel magukat előre le nem köthetik.

Koszó István: Mi lesz akkor a szabadkőművesekkel és gallileistákkal?

Szilágyi Lajos: Támadja Nagyatádi Szabó Istvánt és azzal vádolja, hogy elárulta programját.

Az elnök a szónokot ezért a kifejezésért rendre utasítja.

Szilágyi Lajos: Nagyatádi Szabó István a választások alatt szólanul türte a jogfosztást, a titkos szavazás elikkasztását.

Határozati javaslatot nyújt be: Mondja ki a nemzetgyűlés, hogy az általános titkos községenkénti választójog elvi alapján áll, utasítja a kormányt ilyen törvényjavaslatnak haladéktalan betérjesztésére.

A nemzetközi szociáldemokrata pártnak nincs Magyarországon olyan nagy tábora, hogy 25 képviselőt kellett volna ennek alapján megválasztani. Határozott provokálásnak tekinti a vörös szegfűt és más vörös jelvény viselését, amely csak elkeseredést szül a nemzetben. A szociáldemokrata párt felelős a bolsevizmus kitöréséért, elősegítették a proletár diktatúrát és a hadsereg demoralizálásával ezt teljesen felakarták hornasztani. Felkéri a szociáldemokrata pártot, nyilatkozzék arról, hogy az állandó hadsereg felállítása, a toborzó rendszer megszüntetése és az általános hadkötelezettség visszaállítása tekintetében egy nézetben van-e a többi párttal, vagy sem.

Rothenstein: Nem vagyunk!

Szilágyi: Akkor jogom volt azt mondani, hogy kételkedem abban, hogy a szociáldemokraták segítségünkre fognak sietni a trianoni békeszerződés megváltoztatásában. Kéri, hogy sürgősen rendeljék el a községi és megyei választásokat. Az egyedüli törvényes állapotnak a királyság helyreállítását tartja. Minthogy ez jelenleg nem lehetséges, az ősi nádori méltóság visszaállítását tartja szükségesnek. Kéri a jogrend helyreállítását, az indennitást nem fogadja el.

Aki ki akarja terjeszteni a numerus clausust.

Budai Dezső: A szociáldemokratákkal polemizál. A numerus clausust továbbra is fenn kell tartani, sőt határozati javaslatot terjeszt be a numerus clausus kiegészítéséről az ország főiskoláira való hatállyal, nemkülönben a nosztrafikált diplomákra. Kivánatosnak tartaná a közlekedési adó behozatalát. Sürgeti az iparkamarák létesítését, az ipartestület autonómiájának kibővítését. A hitelügyek kielégítése és a nyersanyagok beszerzése olyan módon szabályozandó, hogy a kisiparosok existenciája biztosítható.

Határozati javaslatot nyújt be az ármentesítő és a belvízszabályozó társaságok hatásköréről törvényjavaslat betérjesztéséről. — Sürgeti a Tisza-Duna csatorna kiépítését. A székesfővárosi közmunkatanácsnak megszüntetését veszedelmesnek tartja. Az indennitást elfogadja.

Aki elítéli a numerus clausust.

Pikler Emil: Gömbös Gyula beszédében helyteleníti azt a részt, amelyben a nemzet érdeket a jogrend elé teszi. Felekezeti kérdést nem ismer, mert nem ismer felekezeti különbséget. Elítéli a numerus clausust és kijelenti, hogy nem az orrokra, hanem a fejekre kell a numerus clausust megcsinálni. Helyteleníti Gömbös Gyulának a nyugati orientációtól való lemondását. A kormány gazdasági politikáját bírálja. Ausztriában e tekintetben is sokkal jobb a helyzet, mert a munkások fizetése arányban van a drágasággal. Nálunk azonban lehetetlen állapotok vannak, mert még a legmagasabb fizetésű állami alkalmazott sem kap annyit, mint békében egy gorknok. Az indennitást nem fogadja el.

Az elnök az ülést délután 4 óráig felfüggeszti.

A délutáni ülés.

Gaál Gaszton elnök 4 órakor újra megnyitja az ülést.

Forster Elek: Munkaalkalom csak akkor lesz, ha a munkabér megfelelő ellenértéket talál a teljesített munkában. A gazdák kevesebb forgalmi adót fizetnek, — mint a kereskedők, vagy iparosok. Helyteleníti az osztályellenes izgatást. Sürgeti a földreform végrehajtását. A közigazgatásnak első és legfontosabb kötelessége a pogári jogok biztosítása. E tekintetben szükséges a törvénykezést helyreállítani. A nagybirtokoknak középirtokokká való alakítását kívánja. Igazságos és méltányos földreformot kell alkotni. Mezőgazdasági ipar létesítését sürgeti. Nyers terményeiket itthon kell feldolgozni, mert ezzel függetlenítjük magunkat. — Az indemnitási javaslatot elfogadja.

Az egyetlen női képviselő felszólalása.

Kéthly Anna: Örvendetes, hogy a szociáldemokráciát erőnek tekintik. Sajnálatos azonban, hogy a szociáldemokrata-párt cselekvéseit nem ismervén, egyrészt rosszündulatból állandóan támadják, másrészt hozzá nem értéssel foglalkoznak a szociáldemokrata-párt törekvéseivel. Arra kellene törekedni, hogy megtaláljuk azt a kivezető utat, amely Nagymagyar országhoz vezet. Ha fajvédelemről beszélünk, elsősorban arra kell törekednünk, hogy a nagy gyermekhalandóságot csökkentjük. — Ha ezt elmulasztjuk, nem tudjuk megmenteni az országot. Szóvá teszi a gyermeknyaraltatási akciót, amelyet most létesítettek. — Felsorolja a népoktatás hiányait. A kormány iránt bizalmatlansággal viseltetik és így az indemnitást nem szavazza meg.

A szabadkereskedelem mellett.

Görgey István: Sajnálattal állapítja meg, hogy az indemnitás vitája már négy hete folyik. Jól lehet a képviselők megígérték választóiknak, hogy a nemzetgyűlésen valóban dolgozni is fognak. Elsősorban gazdasági kérdésekkel kell foglalkozni, ennek a nemzetgyűlésnek. Igen sok felszólaló azonban személyes kérdéseket hozott elő. Bajok nemcsak nálunk mutatkoznak, hanem az egész világon, amelynek oka elsősorban az, hogy a gazdasági termelés terén anarchia mutatkozik. Ezen azt az eltörlődést érti, ami a háború következtében beállott, nem csak az ipari termelés, hanem a mezőgazdaság terén is. A bajok orvoslását elsősorban a szabadkereskedelemben, a többtermelésben és a külföldi államokkal való kapcsolat létrehozásában találhatjuk.

Létay Ernő nem tudja megérteni, hogy a reakciós kormányzat szabadelvű szociális pénzügyi politikát folytat. Az idegen tőke nem mer ide jönni. Többtermelés az egyetlen eszköz, mellyel a gazdasági katasztrófát meg lehet előzni. A mezőgazdasági szakiskolákat szaporítani kell. A mezőgazdasági többtermelésnek igen jelentékeny faktora az ármentesítés és a vízszabályozás. A többtermelés általános érdek lévén, e két ügy kezelése az állam feladata. Nem ismeri el helyesnek azt a felfogást, hogy a földreformnak mérsékelt keresztülvitele a többtermelésnek ártana. Amíg a kivételes rendeletek vannak, nem lehet azt mondani, hogy itt szabadság van. Összehasonlítja a mostani korszakot a 48-as sza-

A drágasági bizottság munkában.

Megrendszabályozzák a tőzsdét, nem engednek kivételt.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, július 25. A drágaság és a lakásrendelet tárgyában küldött külön bizottság ma délelőtt 11 órakor ülést tartott. Az ülésen **Heinrich Ferenc** elnököl és a kormány részéről jelen voltak **Térffy Béla** közlelmzési miniszter, **Schandl Károly** földmívelésügyi államtitkár, továbbá a földmívelésügyi és közlelmzésügyi miniszteriumok szakreferensei.

Peyer Károly napirend előtt határozati javaslatot terjeszt be: szólítsa fel a bizottság a kormányt sürgős rendelet kibocsátására, — amelyben hatóságilag megállapítja a gabonaneműeknek legmagasabb árát és megtiltja a gabonaneműeknek, valamint a lisztnek kivételét mindaddig, amíg ezeknek a terményeknek eladása körül normális ár ki nem alakul. Továbbá szólítsa fel a bizottság a kormányt, indítson vizsgálatot olyan irányban, mi okozta a tőzsdén a gabonaneműek túlmagas ármelegedését és szüntesse be a tőzsdén a gabonaneműek további jegyzését, mindaddig, amíg a termények eladása körül a szabadforgalomban normális ár ki nem alakul.

Vázsonyi Vilmos magáéva tette **Peyer Károly** javaslatát.

Bíró Pál helyesli az indítvány intencióit. Nézete szerint a maximum nem vezetne sikerre.

badságharc utáni korszakkal, — amikor az osztrák önkény elől kellett Kossuthnak és társainak elmenekülni. A demokráciáról szólva, azt mondja, hogy nem ismer sem keresztény, sem zsidó demokráciát, csak magyar demokráciát. Az indemnitást nem fogadja el.

Az elnöki napirend szerint a legközelebbi ülés szerdán július 26-án délelőtt 10 órakor lesz, — melynek tárgya az indemnitás folytatásos tárgyalása és az indítvány és interpellációs könyv felolvasása.

Következik **Zsitvay Tibor** interpellációja a nyugatmagyarországi letartóztatások tárgyában. Kérdezi, van-e tudomása a miniszterelnöknek arról, hogy a nyugatmagyarországi események folytán tett intézkedések a hazafias közvéleményben nagy nyugtalanságot keltettek. Hajlandó-e a közvéleményt megnyugtani. Hajlandó-e a nyugatmagyarországi események miatt folyamatba tett eljárást az indokolatlan statáriális ut mellőzésével a törvényrendes utjára terelni.

Bethlen István gróf miniszterelnök nyomban válaszol az interpellációra. Az ország jogrendjéért, békéjéért, közbiztonságáért a kormány felelős. A kormány nem teheti meg, hogy magyar polgár és magyar polgár között különbséget tegyen, amikor a közrendet megzavarják és az ország nyugalmát veszélyeztetik. Nem tehet tehát különbséget akkor sem, ha e tekintetben hazafias szempontok vezették és vezetik azokat, akik ilyen cselekményeket követnek. Tiltakoznom kell az ellen, hogy éppen ebben a Házban valaki azáltal a kérelem forduljon a kor-

Mayer János szerint a drágaság kérdése: a győző államok küzdelme a legyőzöttekkel. A kisgazdaközönség is abbéli kívánságát fejezi ki, hogy a rohamos emelkedést korlátozzák.

Wolff Károly: A kormánynak vaskézrel kell belenyulni a drágaság kérdésébe, be kellene hozni a tőzsdén a készpénzben való fizetési kötelezettséget és szükség esetén még a tőzsde bezárásáig is hajlandó volna elmenni.

Ugron Gábor nem fogadja el a maximumot, mert már több ízben esődöt mondott. A kivételt ne engedjük meg és vizsgáljuk meg a tőzsdei árkurzust.

Nagy Emil: A tőzsde kérdésének napirendre való tűzését kívánta.

Schandl Károly mondott köszönetet a bizottság tagjainak. — A gazdaközönséget magát a legjobban megbotránkoztatja a buza árával üzött spekuláció.

Térffy Béla közlelmzési miniszter kijelentette, hogy a kormány az indítványok tárgyalását örömmel veszi, ezeket a minisztertanács elé fogja terjeszteni.

Bugyi Antal szólalt fel, aki azt hangoztatta, hogy az érték- és gabonatőzsde között különbséget kell tenni.

Az ülés délután 3 órakor véget ért.

mányhoz, hogy magyar polgárok között különbséget tegyünk. — A magam részéről sem voltam és leszek hajlandó, hogy ebben a tekintetben különbséget tegyek. Az egészen bizonyos, hogy ezeket a fiatal embereket, akik a felkelésben résztvettek, hazafias indító okok vezették. Mély sajnálattal voltam kénytelen ehhez az esz-közkhöz nyulni, amelyhez kötelességszerűen nyultam. Mély sajnálattal azért, mert olyanokat sujtott ez az eljárás, akikről meg vagyok győződve, hogy hazafias célok vezették őket. Azonban az országot nem szabad gonoszsággal, hitványsággal, rövidlátással és sajnálatos felegyelmességgel megzavarni békéjében, mert szerencsétlenségbe dönthetik. — A kormánynak kötelessége minden körülmények között gondoskodni arról, hogy ilyen cselekmények meg ne ismétlődjenek, még ha hazafias szempontból történnek is. En tehát a képviselő urnak azt a megnyugtató adom, — hogy ezeknek a cselekedeteknek elbírálásánál enyhítő körülmény képen a bíróság is figyelembe veszi azt a körülményt, hogy ezek a fiatal emberek, akik ezt a cselekedetet elkövették, szerencsére hazafias meggyőződésből, de sajnálatosképen rövidlátásból cselekedtek. Ami az interpellációnak második részét illeti, hogy t. i. hajlandó vagyok-e a nyugatmagyarországi események miatt folyamatba tett eljárást az indokolatlan statáriális ut mellőzésével a törvényrendes bíróság útjára terelni, erre válaszom az, hogy amennyiben úgy vagyok értesülve, hogy a cselekmény körülményei tényleg indokolták teszik, hogy a statáriális eljárás helyett rendes bírói eljárás

vétessék igénybe, a magyar kormány nem fog akadályokat gördíteni az elé, hogy a rendes bírói eljárás vétessék igénybe.

A miniszterelnök válaszát úgy az interpelláló képviselő, mint a Ház tudomásul vették.

Ülés vége este 8 órakor.

A korona 0-32

Budapest, július 25. A valutapiac zárata a következő volt: Angol font 6775—825; dollár 1518—38; francia frank 1290—300; márka 298—308; lira 6975—7025; osztrák korona 410—430; rubel 29 és fél—30 és fél; lei 947—50; szokol 3325—75; svájci fr. 29450—29550; korona dinár 1850—70; lengyel márka 23 és fél—24 és fél; hollandi forint 575—85.

Zürich, július 25. Berlin 105; Holland 204.80; Newyork 525 és fél; London 2344; Páris 4434; Milánó 2432; Prága 1160; Budapest 0.32 és fél; Zágráb 162 és fél; Varsó 8 és fél; Bécs 1; osztrák bélyegzett 2.

Utótőzsde zárlat. Az utótőzsde eleinte ingadozó, majd határozatlan lanyhává változott. A devizapiaccon forgalom esendes; nyugatiakban kínálat volt.

Dollár 1550; márka 303; osztrák korona 415; szokol 3370; dinár 1900. Bukarest 957 és fél; Berlin 302; Itália 6950; Páris 128; Svájc 292; Varsó 26; Bécs 400; Zágráb 482.

Kik kapnak közlelmzést?

Budapest, július 25. A hivatalos lap holnapi száma közli a közlelmzési miniszter rendeletét a lisztbeszerzésben állami támogatásban részesítendő névjegyzéke összeállítás tárgyában. A rendelet kimondja, hogy az 1922—23. gazdasági évben átmenetileg még támogatásban részesülnek: a) m. kir. honvédség, a m. kir. folyamórség és a m. kir. vámórség legénysége; b) a m. kir. államrendőrség és m. kir. csendőrség; c) katonai havidíjasok és nyugdíjasok; d) minden tényleges szolgálatot teljesítő és minden nyugdíjas közalkalmazott; e) vasuti vállalatok, hatósági és közüzemi alkalmazottak; f) a b) pont alatt felsoroltak családtagjai; g) a hadirokkantak, özvegyek és árvák, valamint családtagjaik; h) közsegélyre szoruló, ugynevezett nyilvántartott szegények, valamint azok, akikről az illető község gondoskodni köteles; i) azok a vagyontalan és önhibájukon kívül kereset nélkül levő egyének, akiknek ezen állapotukat, segélyreszorulásukat a hatóság igazolja. (MTI.)

A buza ára.

A mai terménytőzsdén az irányzat lanya, minthogy a tegnapi ársékek meglehetősen mennyiségű árut hoztak a piacra. A kereslet mindamellett nem tanusított tartózkodó magatartást, hanem a felzárkózott alacsony áron meg lehetős számú télt vett fel a piacról. A malmok szintén részt vettek a vásárlásban. Az általános lanyhaság ellenére az árpa barátságosan tandált, mivel élénken keresték. A buza ma 150—200 koronával lett olcsóbb.

Hivatalos árak: Buza tiszavideki, új 76 kgr.-os 5800—5850, — egyéb 5750—800, ó buza 75 kgr.-os 5850—6000, egyéb 5800—900, új rozs 4750—850, új takarmányárpa 5100—250, ó zab 5950—6200, tengeri 5400—600, repce 11500—12000, korpa 3400—500.

HIREK

Ma nyolc éve...

Ma nyolc éve... de hosszú idő!
A világ is mennyit változott!
De régen is kelt fel az a nap —
Mely reánk annyi bánatot hozott.

Istenem! de réges-régen volt
Mikor győztünk s legelsők valánk,
Es egyszer csak mégis elveszett
Szabadságunk s drága szép hazánk.

S bár régóta viseljük a gyászt —
S bubánattal csordultig szívünk;
Még szabad Nagy-Magyarországban
— Rendületlen s erősen hiszünk!

Fejérné Gulácsy Anna.

A rendőrség köréből. A belügyminiszter Csapó Lajos rendőrfelügyelőt a debreczeni kapitányságtól a cinkotai kapitánysághoz Mátyásföld székhellyel áthelyezte. A szimpatikus rendőrtiszt tegnap utazott el új állomáshelyére.

Gyászlobogó a rendőrség épületén. A belügyminiszter tegnap távirati körrendeletben meghagyta a rendőrkapitányságnak, hogy három napi időtartamra Sey Mihály rendőr főtörzsmesternek halála alkalmából a rendőrségi palotára a gyászlobogó tűzessék ki. Mint mondták, Sey Mihályt szolgálatának teljesítése közben orvul lelétték. Sey Mihály végig szolgálta a világháborút s vitézzé avatása és telekbe iktatása a napokban történt volna meg.

Hollandi diákok Debreczenben. Tegnap négy hollandi diák magyarországi útja alkalmából ellátogatott Debreczenbe is, ahol megtekintették Debreczen nevezetességeit, a kollégiumot, a képtárt, a muzeumot, és sok más intézményt. Szerették volna megtekinteni a Hortobágyot is, de erre nincs idejük. A holland diákok a legnagyobb elismeréssel, elragadtatással nyilatkoztak Magyarországáról, Debreczenről s az itt látottakról és tapasztaltakról. A vendégek szerdán reggel utaznak tovább Debreczenből.

Rickl Antalné temetése. Kedden délután temették el nagy részvét mellett id. Rickl Antalné Sesztina Piroska hült tetemeit. A Kossuth-utcai templomban ravatalozták fel s koporsójához egész nap zarándokoltak az áldott jó urinő ismerősei és a nagy kiterjedésű család tisztelői. Délután a gyászszertartáson Debreczen város társadalmi életének kiválóságai, köztük Csóka Sámuel helyettes polgármester, dr. Vargha Elemér városi főjegyző, dr. Vásáry István városi tanácsos, dr. Lindenberger János plébános, Pálffy Béla apát, dr. Tóth Aurél jelentek meg, a debreczeni Gazdasági Egyesület Jóna István elnökkel, Bácz Lajos titkárral, Polgáry József, Jóna János, Bíró Pál választmányi tagokkal képviseltette magát. A résztvevő közönség zsufolóság megtöltötte a templomot. A gyászszertartást Szele György lelkész végezte, aki gyöngvörű imában bucsuztatta el a meghaldogult ur asszonyt családjától és szeretteitől. Azután megindult a gyászmenet a Kossuth-utcai temető felé, hol a Sesztina-család sírboltjában helyezték örök nyugalomra.

Dr. Bodnár Lajos orvos hazaérkezett, rendelését Vár-utca 10. szám alatt megkezdte.

Sürgetik a városi tisztviselők a megélhetési előlegüket

Küldöttség ment föl a belügyminiszterhez.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Debreczen város törvényhatósági bizottságának közgyűlése már hónapok előtt, mérlegelve tisztviselőinek súlyos helyzetét s azokat a legyőzhetetlen nehézségeket, amelyekkel megélhetésükért küzdeniök kell, a városi tisztviselők és alkalmazottak részére ugynevezett megélhetési előleget szavazott meg, amelynek célja volt, hogy a tisztviselők és alkalmazottak a legfontosabb cikkek-ből annyit, amennyit tudnak, beszeressenek s amely előleg nyugdíjukba is beszámít. E megélhetési előleg összege fizetési osztályonként a törzsfizetés 100—125—150%-ában volt megállapítva.

A közgyűlés határozatát fölterjesztették a belügyminiszterhez, ahonnan azonban jóváhagyás nem érkezett le. Az elmúlt hónapban Mistry Károly dr. tiszti ügyész főnjárt Budapesten és meg sürgette ennek az ügynek az elintézését s akkor meg is ígérték neki, hogy az ügy kedvezően s rövidesen elintézését fog nyerni.

Az idő azonban telt s a közgyűlési határozat még most sem nyert jóváhagyást. A tisztviselők

és alkalmazottak pedig idegesen várták, hogy megkapják ezt a vég eredményében eredetileg sem nagy összeget. Minden cikknek az ára rohamosan emelkedett s azóta, hogy a közgyűlés az előleget megszavazta, a buza ára 75%-kal, a hus és zsír ára 100%-kal s minden más cikk is 50—100%-kal emelkedett. Annak tehát, — amit akkor még, amikor a megélhetési előlegről vásárolni tudtak volna, ma már felét tudják csak megvenni s ha még sokáig húzódik a jóváhagyás kérdése, — még negyedrészt értékben sem használhatják a közgyűlés nagylelkű és jóakaró adományát.

A kistisztviselők tehát elhatározták, hogy küldöttségileg keressék föl a belügyminisztert és kérik a határozat jóváhagyását. — A küldöttség tegnap fölkereste Csóka Sámuel polgármester-helyettes, hogy utjuk céljában támogassa őket. A polgármester-helyettes megígérte, hogy a tisztviselőket a legmesszebbmenő mértékben támogatni is fogja.

A küldöttség e héten megy föl Budapestre.

Cserkészfelhívás a debreczeni közönséghez. Németországhól 100 cserkész érkezik augusztus 2-án Debreczenbe. Felkérjük a közönséget, kik egy-két cserkészt elszállásolás nélkül vendégül ohajtanak látni, avagy az élelmezésük megkönnyebbitésére természetbeni adományokat ohajtanak adni, abbéli elhatározásukat pontosan alantli címre folyó hó 29-ig adják tudtul: Magyar Cserkész Szövetség IX. kerület. (Főreáliskola.) Az Elnökség.

Zita királyné nem lép ki politikai zárközösségéből. Bécsből jelentik: Bécsi legitimista körök egyik vezérfőia a következő adatokat közölte:

— Zita királyné ma költözik el Madridból San-Sebastienoba, vagy San-Sebastieno mellé egy kastélyba. Gróf Hunyady József főudvarmester megváltik méltóságától és gróf Károlyi József lesz a királynő főudvarmestere. A gróf ezidőszent Budapesten tartózkodik, azonban rövidesen San-Sebastienoba utazik, ahol hosszabb időt fog tölteni. Addig, a míg megérkezik, báró Cudenus lesz a helyettese. A királyné politikai téren egyáltalán nem lép ki szigorú tartózkodásából. Az az álláspontja, hogy várhat, mert el fog érkezni az az idő, amikor fának a trónra való igényét el fogják ismerni.

Női -köpenyek
-ruhák
-pongyolák

Női -kosztümök
-bluzok
-fehérneműek

Női -ernyők
-divatos nyári
-ruhák

legelőss árban
nagy választékban

Frank Sándor
női divatházában

Piac-u. 42. Pannónia szálló alatt.

TELEFONSZÁM 11-10.

KALAP
ujdonságok
megérkeztek!

Herman és Friedman

Piac-utca 10., Bikával szemben

TELEFONSZÁM 11-10.

A debreczeni református kollégium segélygyűjtés eredménye. Mint köztudomásu, a debreczeni református kollégium felségelésére már két év óta nagyarányu gyűjtési akció folyik országsszerte. — Nemesak a tiszántúli egyházkerület hívei, hanem más kerületek egyházai is tehetségükhöz képest járultak a tönk szélén vergődő kollégium felségeléséhez. A gyűjtőbizottság a napokban számolt el a gyűjtés eredményéről s ebből kintünik, hogy a kollégium felségélyezésére eddig készpénzben és természeti adományokban összesen 2.127.791 korona 81 fillér gyűlt össze. Ebben szerepel Debreczen város 250.000 K, a debreczeni egyház 100.000 K, gróf Degenfeld József 20.000 K és Szatmárvármegye 10.000 koronás adománya. Ez adományok a kollégium közszükségleti alapjára és a kollégiumi tápintézet felségelésére fordítottak. A gyűjtés körül legnagyobb érdemeket szerzett Rózsa Sándor kollégiumi pénztárnok, ki soha nem lankadó buzgósággal vezette és vezeti ezt az igen fáradságos és nagy körültekintést igénylő munkát. A gyűjtés ezzel nincs befejezve. Tovább tart és ez idén is nagyobb adományokat várnak természetben a tápintézet részére.

Az 1000 holdnál nagyobb ingatlanok vagyonváltása. A városi adóhivatal a következő közlést adta ki: Hirdetmény. Az 1000 kataszteri holdnál nagyobb mezőgazdasági ingatlanok vagyonváltását feltüntető kivetési lajstrom f. évi július 27. napjától augusztus hó 10. napjáig bezárólag 15 napi közszemlére a városi adóhivatal 4. számú szobájába kitétetett. A kivetés elleni észrevételek egy a saját, mint mások vagyonváltására nézve írásban, a lajstrom közszemlére tételének utolsó napját követő 15 napon belül a pénzügyigazgatásnál nyújtandók be.

Ptasinsky Pepi, az Operaház prima ballerínája ma vendégszerepel az Arany Színházban.

Nem kapott lakást, lemondott állásáról. Mint köztudomásu, a tiszántúli református egyházkerület Spaniel Vince marosvásrhelyi tanárt választotta meg a debreczeni református főgimnáziumban megürrült számtan-fizikai tanszékre. Spaniel tanár napokkal ezelőtt itt járt Debreczenben, érdeklődött a lakás viszonyok felől. Miután hosszas utánjárás után még csak kilátása sem volt arra, hogy szeptember elsejére lakáshoz jut, közölte a főgimnázium igazgatójával, hogy állásáról lemond. Az igazgatóság az idő rövidsége miatt új pályázatot nem hirdet, hanem dr. Vekerdy Béla hódmezővásárhelyi tanárt, aki Spaniellal szemben a választáson kisebbségben maradt, ajánlja a kerületnek megválasztásra.

Koszorúmegváltás címén a debreczeni vas- és rézbutor gyár igazgatósága idős Rickl Antalné urnó elhalálózása alkalmából 500 koronát juttatott a debreczeni Patronage egyesületnek. A kegyes adományért ez uton is hálás köszönetét fejezi ki az egyesület Elnöksége.

Meglopták a piacon. Kállay Juliánna Rakovszky-utca 24. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen, hogy tegnap a Rákóczi-utcán haladva, ismeretlen tettesek zsebéből 500 koronával teli pénztárcáját ellopták. A rendőrség nyomozza a tolvajokat.

Halálozás. Mélységes fájdalommal tudatjuk felejthetetlen jó nőm, szerető édes anyánk, leányom, menyünk, sógoronk és jó rokonunk **PAULO ISTVANNÉ sz. BUCSALA MARGIT** áldott életének 41. boldog házasságának 12. évében, 3 havi súlyos betegség és a betegek szentségének felvétele után folyó hó 25-én történt elhunytát. Kedves halottunk földi részzeit folyó július hó 26-án, szerdán délután 5 órakor fogjuk a római, kath. temető kápolnájában törtenő beszentelés után a Szent-Anna-utcai temetőben végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szent mise áldozat az elhunyt lelki üdvéért f. hó 29-én, szombaton reggel 8 órakor fog az Egek Urának bemutatni. — Debreczen, 1922 július hó 25. Az örök világosság fényeskedjék neki! Bánatos férje: Paulo István, Gyermekai: Manczi, Feri, Pisti, Apósa és anyósa id. Paulo István és neje Takács Teréz. Édes anyja: Bucsala Anna, Nővére: Bucsala Anna, Sógornői, sógoronói: Paulo Ferenc; Paulo Lajos; Paulo János és neje; Paulo László; Luka Lajosné és férje; Griga Sándorné és férje. Közeli, távoli rokonaink nevében is. A temetést Dankó temetkezési vállalat, Kossuth-utca 6. szám, rendezi.

Végig vágta egy mentőn. Az alábbi felháborító esetet Roncsik Jenő dr. tüzoltó főparancsnok jelentette a debreczeni rendőrségnek: Tegnap délután Farkas Sándor segédmentő szolgálatban mentési utról az egyik mentőkocsin igyekezett be a mentő kocsinál. Utközben a mentőkocsi a Csapó-utca elején összetalálkozott egy stráfkocsival és annak ellenére, hogy a stráfkocsira ráshipolt a mentőkocsi, az még sem tért ki. Végre is a mentőkocsinak sikerült a stráfkocsi mellé kerülni, mikor is a mentő kocsis ostorával megmutatta a stráfkocsi kocsisának, Zolnai László fuvarosnak, hogy merre térjen. Erre se szó, se beszéd, Zolnai László fuvaros ostorával végig suhintott Farkas Sándor segédmentőn. A rendőrség eljárást indított Zolnai László ellen.

Elhunyt tanítóképezés. A debreczeni református tanítóképző intézetnek gyásza van. Egyik szorgalmas, jó viseletű növendéke, Stépán Tivadar 3. éves tanítóképző intézeti növendék 18 éves korában, hosszas és súlyos szenvedés után elhunyt. Földi maradványait édes apja Stépán József tegnap délután szállította el Füzesgyarmatra. A pályaudvarhoz tanárai közül dr. Varga Jenő igazgató helyettes, Nagy József tanár és tanuló társai közül pedig a bent levő növendékek kísérték ki. Temetése 27-én, csütörtökön délután lesz szülőföldén, Füzesgyarmaton, hol a család mély fájdalma és a község általános részvétele mellett helyezik örök nyugalomra a kedves, szeretetreméltó fiatal embert, kit pályája végéhez közel ragadtott el a kéréthetetlen halál.

Összesett az utcán. Tegnap délután Tarr József 65 éves banki földműves a Piac-utcán haladt. — Utközben az öreg hirtelen a szívéhez kapott, majd eszméletlenül terült el a járdán. A mentők be-szállították az Augustia szanatóriumba. Tarr József földművest földalati hűdés érte.

Felkérem a képesített kőműves mestereket, hogy szerdán délután 5 órakor az ipartestület tanács-termében tartandó szakosztályi ülésen jelenjenek meg. Tárty: a munkabérek letárgyalása. Takács Péter, szakosztályi elnök.

Még mindég állnak a villamosok.

A villamos sztrájk változatlanul tart tovább. Az alkalmazottak szilárdan kitartanak és semmi esetre se hajlandók addig a munkát felvenni, míg az igazgatóság lépéseket nem tesz a békés megegyezésre. Az igazgatóság azonban a békés megegyezés helyett egy rendeletet küldött a sztrájk-tanyára, amely szerint ha munkába nem állnak, elbocsátja őket. Ha mind a két fél ilyen magatartást fog tanúsítani, úgy a sztrájk eltarthat 2—3 hétig is. Egyébként az igazgatóság mindent elkövet, hogy a forgalmat felvétesse, — újabb a vállalat műhelyeibe

dolgozó lakatostanoncokat akarja arra kényszeríteni, hogy a részleges forgalmat fentartsák. A Kései utcán már próbameneteket is tartottak, azonban, mivel a kiképzetlen 17—18 éves tanoncokat, mint kocsivezetőket, a törvény tiltása miatt alkalmazni nem lehet, a sztrájk letörésének ez a módja is meghiúsult. A hatóságok a bérmozgalmat ügyének megvizsgálása után, azt méltányosnak találva, csak arra szorítkoznak, hogy a békés megegyezést minél előbb létrehozzák az igazgatóság és az alkalmazottak közt.

Terjed az esperanto Debreczenben. Csak nemrég végződött itt az esperanto nyelvtanfolyam, már is egy újabb kurzus indul meg. A debreczeni esperantisták — akik közül számosan érintkeznek a művelt külfölddel — felkérték Török Péter tanárt, hogy vállalja el egy újabb tanfolyam szervezését és vezetését, amit az agilis és neves esperantista meg is tett. Az esperanto nyelv jövőjére jellemző, hogy Genfben a Népek Ligája egyik ülésén többek közt azt a fontos határozatot hozta, hogy az esperanto nyelvet minden állam iskolájában mint kötelező tantárgyat kell tanítani. Az újabb esperanto tanfolyamra csak annyi hallgatót vesznek fel, hogy a tanfolyam sikere biztosítható legyen. Jelentkezni lehet még e hó 27-én és 31-én este 7—8 óráig a Kollégium I. emelet 18. számú terem, valamint a Harmathy könyvkereskedésében Fűvészkert-utca 14. A jelentkezések utolsó határnapja július 31.

Csak lóvásár volt tegnap. A fölépelt száj- és körömfájás miatt elrendelt zárlat folytán tegnap a szarvasmarha vásár elmaradt és csak a lóvásárt tartották meg. A felhajtás a lóvásáron igen nagy volt, azonban jó lovat igen keveset lehetett látni, legnagyobb részben silány minőségű lovakat hajtottak föl. Az árak, amelyek a múlt hetiekhez képest 20 százalékkal emelkedtek, így alakultak: Közepes minőségű csődör 160,000 korona, jobb minőségű parasztkanca 100,000 korona, közepes minőségű kanca 60,000—80,000 korona, közepes herélt 40,000—50,000 korona. Silány ló 2000 koronától fölfelé. Kereslet jó lovak iránt igen nagy volt, de ilyen alig akadt a vásáron.

Fodrász segédek figyelmébe. F. hó 26-án, szerdán este 8 órától 10 óráig heti befizetést tartunk. Kérjük a szaktársak minél nagyobb megjelenését. A vezetőség.

SELYMEK	
Crepe de chine	Crepp Georgette
Crep Marocain	Foulardok
Grenadinok	Nyersselymek
FRANK SÁNDOR	
női divatházában	
Piac-utca 42. (Pannonia szálló alatt.)	

Allandó nagy választék és legolcsóbb árak

Feldheim és Weisz

posztóáruházában Piac-utca 73-ik szám.

Végzetes játék. Vasárnap délután Kiss Balázs 7 éves püspökladányi kis fiúcska a püspökladányi pályaudvarhoz közel eső térségen egy patronnal játszadozott. A patron közben felrobbant és a kis fiúcska mindkét kezefejét összeroncsolta. A baleset pillanatában arra haladt egy Debreczenbe készülő férfi, aki felkapta a kis fiúcskát és beszállította Debreczenbe. Itt az Augustia Szanatóriumban gondos ápolás alá vették a kis fiút, azonban hasztalanul, mert tegnapi virradóra sérüléseibe belehalt. A rendőrség vizsgálatot indított, hogy kiderítse, hogy vajon a végzetes játékért kit terhel a felelősség.

Tettenért asszonyok. Zöldi Gáborné és Poka Istvánné hajduhadházi asszonyok már napok óta azért járnak be Debreczenbe, hogy itt az üzleteket végig lopkodják. Tegnap azonban a két asszonyt a Kövér és Róth-féle üzletben tettenérték, amikor 12 darab fejkenőt elsüllyesztettek. A rendőrség a két tolvajról ellen eljárást indított.

Ptasinsky Pepi, az Operaház prima ballerínája ma vendégszerepel az Arany Színházban.

Gondatlanság. Hétfőn este Hatvan-utca 42. szám alatt súlyos szerencsétlenség történt. László Imre kis fiúcska a konyhában totyogott. Közben a széken levő marólugos pohár után nyúlt, melyet szájához emelt. A marólug a kis fiú száját alaposan összeégette. A mentők sérüléseivel be-szállították az Augustia Szanatóriumba.

Nyári divat-harisnyák és keztyűk minder színben Schön Sándor keztyű, kötszer és orvosi műszertára Debreczen, Piac-u. 14., Csapó-utca sarok.

Dollárt LEIT és más idegenpénzt

arany, ezüst

pénzt legdrágábban bevált

SIMON BANKIRODA,

Debreczen, Kossuth-utca 11.

Idegenkifizetések

legolcsóbb napi áron. Telefon 903.

Emelkedett a csizma ára. Mivel minden cikk rohamos erővel törekszik a buza-valuta felé, a csizma ára is erős lendületet vett egyik keddről a másikra. Tegnap, bár elég szép mennyiséget vittek vásárra a derék és szorgalmas csizmadia mesterek, kereslet nem valami élénk volt, mégis erősen szökött az ár. Természetesen, a csizma ára a csizma minőségétől függött. Adták 3200 koronáért is páriát, de a jó erős bélelt száru strapa csizma bizony 4000 koronáért is elkelt, sőt 4400 koronát is elért kivételképen. Szép box, legénycsizmát 4800 koronáért vett meg egy fiatal ember. Volt rajta mit nézni, meg is nézték. Különösen vidéki kereskedők vásárolták tömegesebben. Patkó nélkül keveset ér a csizma. Mihelyt a magyar kijött a színből, a sátorban ütött is rá jó pár patkót. Ennek is felment az ára 35 koronára. Hiába, egységár, meg kellett érte adni. Két pár csizmát vett a bácsi, két patkoló mesternek adta oda, hogy mint ő mondá, hadd éljenek mind a ketten. Így is a helyes.

Világhírű oroszánjegyző uri fehéreművek, gallérok és kiegészítők — Frank Imrénél. Piac 43.

Sütő mesterek figyelmébe. Ma délután 5 órakor összegyűlést tartunk az ipartestületben. Pontos megjelenést kérek. Tárty: munkások béremelése. Schneider, al-elnök.

Női divat szakmából egy jó megjele-nésű ügyes segéd azonnal felvéte-tik Lantos színpékeáruház Kossuth-utca.

Házi koszt és kvártély kapható (80 korona ebéd, vacsora) Csillag-utca 91. szám.

Keresek gyermektelen család részére 3—4 szobás modern utcai uri lakást a központban. Érte a legmagasabb díjazást fizetem. Ajánlatokat „Bizalmas” jellegre a kiadóhivatalba kérek. 3136

Megtámadták a vasuti feljáromál.

A rendőrség a támadók nyomában van.

Vasárnap Bódogh László debreczeni cukrász feleségével egyik ismerősök meglátogatására Míkepéresre hajtottak ki. Bódoghék jól töltve a vasárnap délutánt, — csak a késő esti órákban indultak vissza, be a városba.

Már itt jártak szekerekkel a mikepéresi uton levő nagy vasuti hidnál, mikor lámpásos fiatal emberek a Bódoghék szekere elé álltak és a szekér elé fogott lovat agyba-főbe verték. A ló ágaskodni kezdett és csak Bódogh Lászlónak köszönhető, hogy a megbokrosodott ló le nem rántotta a kocsit a mélységbe, amely a feljáró két oldalán tátong.

Bódogh László közben az egyik támadóra suhintott, mire a három támadó összenézett, majd úgy Bódogh Lászlót, mint feleségé alaposan elpáholták, azzal a Homokkert irányában elfutapodtak.

Bódogh László másnap az esetet bejelentette a rendőrségen, — ahonnan széleskörű nyomozás indult. Ennek folytán a rendőrség tegnapi kiderítette, hogy az éjszakai támadást az a gépészekből álló társaság követte el, melynek tagjai vasárnap az Intimulatóban mulattak s onnan bizony eléggé elázva távoztak.

SZÍNHÁZ

Ma bucsuzik Kálmán Mancsi a Csokonai-színházban. A kedves és temperamentumos művész nézők Luxenburg grófjában lép fel. — Mellette a darab főszerepei Bródy, Szalma, Szigeti, Heltay és Egyed kezében vannak.

Szalma Sándor bucsuja. A Csokonai-színház egyik derék tagja: Szalma Sándor baritonista bucsuzott tegnap este. Régi, érdemes színész Szalma Sándor, aki a debreczeni közönségnek is — két éven át — sok kellemes színházi estét szerzett. A Falu rossza népszínmű címszerepét játszotta Szalma Sándor, akit az egész előadás alatt lelkesen ünnepeltek, felvonások végzetével is sokszor a lámpák elé tapsolták s virágokkal és egyéb meglepetésekkel kedveskedtek neki.

Madame Tallien a Vigszínház mozgóban. A francia forradalom legmegragadóbb részét eleveníti fel ez a remek felvonásos dráma Robespierre rémuralmának utolsó percei társadalmi beállításban egy szerelmi regény keretében; előjáték. Kizárólag csak felnőtteknek. Jegybevétel.

Ptasinsky Pepi, a magyar királyi Operaház prima ballerínája ma vendégszerepel az Arany Színházban. Az őszi szezon legkimagaslóbb eseményei közé iktatandó az Arany Színház mai előadása, amelyen Ptasinsky Pepi, a fenomenális ballet primadonna, aki fölényes győzelmet aratott összes riválisai felett, tüntető táncával vendégszerepel. Szencziósi kosztümjei, páratlan tudása, technikája egyenesen frappáns hatással van. Nem győzzük eléggé hangsúlyozni, hogy Ptasinsky vendégszereplése olyan kultúremény, amelyben nagyon, de nagyon ritkán lehet része Debreczennek. — Az egyébként is feltűnő szépségű és megjelenésű fiatal művész ma a fővárosnak egyik legkedveltebb kedvence, aki ezúttal először vendégszerepel vidéken. Egészen bizonyos, hogy produkciója felejthetetlen marad Debreczenben. Az előkelő, fényes előadás keretében lépnek még fel Major Lóci kabaret énekesnő, Bekffy Lajos komikus és Gabányi László, a Nemzeti Színház művész tagja. Az előadás 9 órakor kezdődik. Jegylovát egész nap az Arany Színház pénztáránál.

Szakadás Bajorország és a német birodalom között

München, július 25. A bajor paraszt- és néppárt koalíciója visszautasította a köztársaság védelméről szóló törvényjavaslatnak végrehajtását. — Így ezzel nyíltá vált a szakadás München és Berlin között. Hogy ez a nyílt szakadás hova vezet, azt nem lehet tudni, de annyi bizonyos, hogy a német gazdasági és politikai helyzetet rendkívül súlyossá teszi. A német alkotmány értelmében a birodalmi elnöknek joga van az egyes tartományi kormányok vonakodásának meghusítására végett az illető kormányokhoz birodalmi diktátort kinevezni. Ilyen diktátor kinevezése Bajorozág esetében most meg fog történni.

**KITÜNŐ
férfi fehérneműek
FRANK EDENEL.**

Megkezdtek a Landau-ügy főtárgyalását.

— Az Egyetértés tudósítójától. —

Budapest, jul. 25. A büntető törvényszék ma kezdte meg a Landau ügy főtárgyalását. A tárgyalásvezető Keresztény Gyula elnök, aki a tárgyalást 10 óra után nyitotta meg.

A vádlottak névsorának felolvasása után, a személyi adataik összegyűjtése következett. A sértettet Rupert Rezső nemzetgyűlési képviselő védi. A vádlottakat Ruzics Ferenc kivételével kivéztelik.

A tárgyalást vezető elnök megemlíti, hogy Ruzics védője tegnap kérelmet adott be Ruzics elmebeli állapotának megvizsgálására.

A bünper előzményei.

Az ügy előzménye a vádirat szerint a következő:

Landau Adolf és Dobó Nándor üzleti összeköttetésben állottak egymással. Dobó 1919 őszén család, lopás, zsarolás, sikkasztás, kettős házasság és más bűncselekmények címén letartóztatták. Fogsága idején Landau vette át Dobó vagyonát azzal a kötelezettséggel, hogy a panaszosokat kielégíti, és a feljelentéseket visszavonja. Dobó 1920 augusztusában biztosíték ellenében szabadlábra került, és most az volt a legfőbb gondja, hogy Landaunak átadott vagyonát visszaszerezze. E célból szövetkezett Sipos Kamillo akkori vezérkari nyomozóval és Ruzics Ferenc ügyvéddel, akik 1920 szeptember 19-én Landau Adolfot és Géza nevű fiát az egyik dunaparti hajóállomáson letartóztatták azzal az ürüggyel, hogy kormányzó- és hadseregsértést követett el. Landau Adolfot és fiát először a Szerencsenucai 32. számú házban elhelyezett vezérkarnyilvántartási hivatalba, — majd innen a kelenföldi laktanya fogházába vitték. Utközben Landau megszólította a kocsin ülő fiát, ekkor Sipos Kamillo az öreg Landaut többször arculütötte és agyonlövés-sel fenyegette meg, ha jártni meri a száját.

Megkezdődik a zsarolás és a kinzás.

A kelenföldi laktanyában a két Landaut a legválogatottabb módon kínozták. Először azt kívánták Landau Adolfot, hogy ismerje el, hogy Bartha Gyula rendőrtanácsost lepénzelt. Landau hallani sem akart erről, mire Sipos botjával fejbevágták; a bot kettétört, Landau fejét előtölte a vér. Ezután pedig tüzéségi hajtóostorral korbácsolták meg. A szomszéd cellában Landau fiát ütöttek-verték. A bántalmazások után az idősebb Landau hajlandó volt elismerni, hogy 100,000 koronát és két hektoliter bort adott a rendőrtanácsosnak. Ebbe a zsarolási manőver be bevették Danszky Mihály főhadnagyot is.

Nemsokára ezután megjelent a laktanyában Dobó Nándor, akinek számára Ruzics írást fogalmazott, amelyben Landau arra kötelezte magát, hogy autóját, ékszereit, 280,000 korona készpénzét és több millió ko-

Cifra dolgok Cifra András halála körül.

Állítólag megmérgezték. Örízetben a gyanúsított.

Valami egy hónappal ezelőtt történt, — mint megirtuk, — Cifra András titokzatos körülmények között Hajdudorogon meghalt...

Körülbelül nyolc héttel ezelőtt Cifra András hajdudorogi jómódu gazdálkodó megbetegedett. Valami arzenos és hypermanga-

rona értékű ingóságait átengedi Dobónak.

Rettenetes bántalmazások hatása alatt Landau ezt az okmányt is aláírta. Ugyanekkor levelet írtak vele Landau Elemér címére, amelyben az volt, hogy Ruzics okiratában foglaltakat mindenben teljesítse. Ruzics ügyvéd önmagáról is gondoskodott. 500,000 korona tiszteletdíjat kötött ki magának.

Szeptember 21-én a honvédelmi miniszterium rendelkezésére felvitték a két Landaut a miniszterium palotájába, hogy ott az ügyről informálódjanak. A kísérővel ment Sipos és Dobó is. A miniszteriumban két tiszt helyettes azzal kezdte meg az ügy felderítését, hogy Landauékkal megittott négy-öt üveg vizet, majd egy félreeső helyen egy közkatónával testüket valami sárgás maró folyadékkal bekenették, amitől a két Landau égő fájdalmakat szenvedett. E hallatlan gyötrelmek közepette arra kényszerítették őket, hogy énekeljék el az Erger-Berger, miközben Dobó mosolyogva gyönyörködött kinjaikban. Dobó és társai azzal fenyegetőztek folyton, hogy az udvaron levő oszlopokra kötik fel Landauékat. A míg a kinzások tartottak, egy százados referált a Landau-ügyről a miniszternek, aki úgy intézkedett, hogy Landauékat rögtön szállítsák vissza az ügyészség fogházába, — ügyüket sürgősen intézzék el és ha ártatlanok, azonnal bocsássák szabadon.

A kétségbeesett Landau-család feljelentést tett ebben az ügyben és ennek alapján Ruzics Ferencet le is tartóztatták. Szeptember 29-én este Danszky főhadnagy, Sipos Kamillo, Tóth Endre és Becker István vezérkari nyomozó és még egy főhadnagy bement Landau cellájába, azt követelve, hogy nyomban vonja vissza Ruzics elleni feljelentését. Landau ezt rögtön megette, mégis iszonyuan elverték a fiával együtt. A kinzások napról-napra folytatódott a legválogatottabb módon, míg azután október 2-án hajnalban az öreg Landau Adolfot holtan találták cellájában.

A vád.

Az ügyészség Dobó Nándor, dr. Ruzics Ferenc ügyvéd, dr. Sipos Kamillo, Tóth Endre vádlottakat zsarolás, Becken István és Kiss Ignác vádlottakat pedig család büntetével vádolja.

A tárgyalás.

Dr. Ruzics órákig tartó vallomása után, aki Landauék rossz-hiszeműségét akarja bizonyítani és Dobó ártatlanságát hangoztatja, az elnök az idő előrehaladott voltára való tekintettel a tárgyalást felfüggeszti és annak folytatását holnap reggel 9 órára rendeli el. A holnapi nap folyamán Dobó Nándor borbélyeségét fogják kihallgatni.

nos szerrel kurálta a vén hajdu magát s betegségében nagy segítségére volt neki Teréz nevű leánya is. Cifra Teréz, míg édes apját gyógykezelték és míg ápolta, maga is megbetegedett és az egyik szerrel maga is megpróbálkozott. Az öreg Cifra András pedig egyik nap jobban, másik nap rosszabbul lett. Egy szép reggelen pedig hirtelen rosszul lett és meghalt... A halál oka mérgezés volt. Kétségtelenül megmérgezték.

A titokzatos halálesetből kifolyólag a királyi ügyészség széleskörű vizsgálatot indított, mely-

nek eredménye az lett, hogy Cifra Teréz az ügyészség örízetbe vette, mert az a gyanu merült fel ellene, hogy a mérgezést ő követte el.

Cifra Teréz a vizsgálóbíró több ízben kihallgatta, azonban a leány mindig egyöntetű vallomást téve, folytonosan azt hangoztatta, hogy atyja halálából kifolyólag ő nem bűnös és tagadásban volt, kijelentvén, hogy ő ártatlan.

Két-három hete annak, hogy a vizsgálóbíró Cifra Teréz újra kihallgatta. Ekkor azonban Preineszberger Jenő vizsgálóbíróhoz egy névtelen levél érkezett. Ebben a levélben egy iftokzatos nő kért azt írta, hogy Cifra Teréz tényleg ártatlan, mivel a gyilkosság-gal Balázs Vészi Imre szabó segéd vádolható, aki Cifra András halála előtt Cifráéknál mint cseléd volt alkalmazásban és aki az öreg Cifra halála napján szolgálati helyéről megszökött.

A levél alapján, mivel most már a gyanu mindjobban Balázs Vészi Imre köré terelődött, a királyi ügyészség elrendelte országos körözését. Egyidejűleg Cifra Teréz az ügyészség feltételeken szabadlábra helyezte.

Két nappal ezelőtt aztán a budapesti államrendőrség azt a távirati értesítést intézte a debreceni királyi ügyészséghez, hogy Budapesten elfogták Balázs-Vészi Imre szabósegédet, akinek körözését korábban Debreczenből elrendelték. Az ügyészség a távirati értesítés folytán intézkedett, hogy Balázs-Vészi Imre Debreczenbe szállíttassék. Ez tegnap meg is történt.

Balázs-Vészi Imrét Preineszberger Jenő vizsgálóbíró még tegnap kihallgatta. A gyanúsított konokul tagad a gyilkosságról hallani sem akar.

Mivel azonban kellő elfogadható választ eltűnésére, továbbá eddigi foglalkozására és tartózkodására vonatkozólag nem adott, ennél fogva a kir. ügyészség Balázs-Vészi Imrének fogva tartását elrendelte, egyben pedig nagy és széleskörű nyomozást indított ebben az igazán titokzatos cifra ügyben, melynek hullámai ki tudja még merre nyulnak.

Megcáfolt hír.

Budapest, jul. 25. Illetékes helyről közlik, hogy az az egyes francia lapokban megjelent hír, mint ha Magyarország kormányzója a lemondás szándékával foglalkozna és a nádori állás betöltéséről volna szó, teljesen légből kapott valótlanosság. (MTI.)

FELELŐS SZERKESZTŐ:

DR. SZÁTI FERENC.

KIADJA:

Debreczen sz. kir. város és a Tiszántuli
Tef. Egyházkerület Könyvnyomda-vállalata.

**DOLLÁR
ARANY,- EZÜST-**

pénzek beváltása.

Kifizetések.

Tőkeelhelyezés.

RANKAI bankiroda

Debreczen, Degenfeld-tér 6
(Kenyérpiac) Telefon 206. sz.

TARR MIHÁLY,
általános ügynökségi irodája
Piac-utca 56. szám alatt.

Előjegyzésben vannak örök-
áron több kisebb-nagyobb
családi és bérházak, kerti
és telepi szőlők, konyhaker-
tészetre alkalmas területek.

Elfogad megbízásokat bár-
mily természetű kisebb-na-
gyobb bérházak, földek el-
adása, vétele vagy bérlete
közvetítésére, feltétlen disz-
kréció mellett, mint amilyen-
nek jelenleg is előjegyzés-
ben vannak, valamint köl-
csönszerzésre, illetve közve-
títésére.

Keresek első helyre leendő
privát kölcsönt.

Keresek megvételre na-
gyobb szőlőtelepet.

Helybeli meghívásra ház-
hoz megyek azonnal!

Vidéki megbízásnál válas-
zbélyeg melléklendő!

Figyelmes és lelkiismeretes
kiszolgálásról kezeskedem.

Hivatalos órák: délelőtt 8
órától 12-ig, délután 2—7-ig

Rikkancsokat

reggeli és délutáni
laphoz felvesz

a Kiadóhivatal.

Négy
automobil számára
Garaget

és
szerszám-fülkét
sürgösen keresek bérbe.

Cím a kiadóban. oo

Az EGYETÉRTÉS szerkesztő-
ségének és kiadóhivatalának te-
lefonszáma: 4.

**KOLLÁRI-
BŐRLENYEZ**

GAZDASÁGI ÉPÜLETEK, GYÁRAK,
MALMOK BEFÉDESÉRE ÉS RÉGI
ZINDELTYÉK ÁTÉDESÉRE A
LEGALKALMASABB

Kapható: **MEZO ARMIN**
fakészfedél,
Debreczen, Wesselenyi-utca.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznapokon 10 szög **20 korona**, minden további
szög **2 korona**. Vasárnap 10 szög **30 korona**, minden további szög
3 korona. Vastagabb betűkből a szavak kétszeresen lesznek felszámítva.
Vidékről hirdetési díj postabélyegeken is beküldhető.
Telefonszám: 4.

ÁLLÁST KERESŐK

valamint akiknek alkalm-
zatra van szükségük, oo
házvevők,
vagy akik oooooooooooooo
házukat el akarják adni,
eredményt csak úgy ér-
nek el, ha megfigyelik az
„EGYETÉRTÉS”
hirdetési rovatát, mert ott mindent
megtalálnak, amire szükségük van.

Levellezés

Középkorú

önálló iparos, kinek sa-
ját lakása és 100.000
koronát érő vagyoni
állása van, hozzá illő
középkorú özvegy nőt
vagy idősebb leányt
nőül venne, akinek
ugyanannyi értéke van.
Csakis fényképpel ellá-
tott levelekre válaszol-
lok. Kalandor nők ki-
méljenek. Diszkrétció
biztosítva. „Őszel egy-
másé leszünk jelégere a
kiadóba kérek. 3014

Mozi-

színház- és séta-part-
nert keres szabad órái-
nak kellemes eltölté-
sére intelligens fiatal-
ember. Leveleket „Lo-
bogó sörény” jelégere
kér. 3133

De hát miért nem

akarja levélben azt a
sürgős közölni valót?
Jó, hát személyesen be-
szélek legközelebb. —
amint kimegyek. 3134

Ajánlat

Pálinkafőző üstök,
mosó- és cserüstök ké-
szen legolcsóbban Mán-
doki rézművesnél. Arany
János-utca 13. Ócska
vöröszret napi áron
vevő. 2823

Hívjon meg,
ha van aranyja vagy
ezüstje eladó. A leg-
többet én fizetek érte.
Kramer, Simonfy-utca
17. sz. 2820

Cséplést
vállalok négyes és ha-
tos gépre. Arany János-
utca 37. Ehrenreich.

Liptól
módra készült naponta
friss turómat ajánlom
minden fűszer és cse-
megekereskedőnek. —
Gottlieb Manó első deb-
reczeni villanyerőre be-
rendezett turóüzeme,
Darabos-u. 20. 3068

Gazdák figyelmébe!

Hortobágyi Rühkenőes
lovak részére biztos ha-
tású gyógyszer. Kap-
ható: Grósz Nagy Fe-
renc Aranyegyszarvu
gyógyszertárában — (a
színház mellett). 2388

Csapó-utca 67.

Bálint József asztalos-
nál butorok, konyha-
berendezések raktáron.
2468

Eleserélném

gyönyörű nagy üzlet-
helyiséget egy há-
romszobás lakásért. —
Cím a kiadóban. 3004

Egyetemi hallgató,

ki tanulmányait kény-
telen félbehagyni, vi-
déki gazdaságban állást
vállalna. „Uriember 23”
jelige a kiadóba. 3132

Kvartélyt kaphat

tisztaságot szerető, ren-
des fiatalember. Cím:
Gólya-utca 11, özvegy
Kálmánné. M

Kereslet

Báró Bánffy Albertnél
8 évig szolgált hajtó-
kocsis megfelelő állást
keres. Elvállalja kettős
vagy négyes kocsis haj-
tását, valamint lovag-
lást is. Cím a kiadó-
hivatalban.

Veszek

jó karban levő hasz-
nált butorokat, divá-
nyokat, madracokat, —
lőszórt, afrikot és el-
adok. Javításokat pon-
tosan készítek. — Szé-
chenyi-utca 8. Szentpé-
teri Sándor. 3003

Ócska

vasat, rezet és min-
dennemű fémek leg-
magasabb árért ve-
szek. Kovácsoknak
használatot becse-
rélek. Nagyobb té-
teit elszállítok. oo
Steiner,
Eötvös-utca 110.

Asztalostanulók

felvételnek Vangor An-
tal épület- és butor-
asztalosnál. Csapó-utca
9. szám. 3113

Csizmadiasegédok

felvételnek, Árpádtér
34. szám. 3101

Könyvelésben

jártas, jó írással bíró
kisasszony azonnal fel-
vétetik. Ajánlatok sze-
mélyesen nyújtandók
be Frenkel Jenő sör-
nagykereskedőhöz,
Arany János-u. 60. sz.
3054

Debreczeni
Zónabélyegeket veszek.
„Bélyegothon”
Füvészkert-u. 14. sz.
emeleten. 3055

Elektromos dinamó
zseblámpát, használtat
veszek. — Ajánlatok
Czakó László gazdasági
akadémia. 3052

Zongorát
jókarban levőt megvé-
telre keresek. Címet a
kiadóhivatal továbbít.
3031

Veszek
fehérneműket, selyme-
ket, paplanokat, garni-
turákat, szőnyegeket,
butort. Kaiser, Piac-u.
7. sz. 2822

**Nyomdász-
tanulók és
tanuló-
leányok**
jó fizetéssel
felvétetnek a
**Városi
nyomdában,**
Böszörményi-ut 6.

Aranyat,
ezüstöt, briliánsat, zá-
logcédulát vesz legma-
gasabb napi áron Stei-
ner Mihály, Hatvan-u.
2. sz. I. emelet. 2821

Kifutó
fiu kerestetik. Sziágyi
Jenő bankirodájában,
Csapó-utca 19. sz. egy
jó házból való kifutó
fiu felvétetik. Jelent-
kezni lehet egész nap
az irodában. 3135

40—50 ezer korona
privát kölcsönt kere-
sek. Cím a kiadóban.
3130

Eladás

Eladó
több lakásból álló mo-
dern adómentes ház,
vételestén 2 szoba,
fürdőszoba mellékhelyi-
séggel átadó. Teleki-u.
9. szám. 3080

Püspökladányi határban
közvetlen a kabai ha-
tár mellett, 14 katasz-
trális szántóföld jutá-
nyos árban eladó. Ér-
tekezhetni Nagzlétán,
52. szám alatt. 3002

**Üveges hintó
eladó.**

**Olm
a kiadóhivatalban.**

Jó forgalmu
fűszerüzlet, korlátolt
italméréssel, 2 szobás
lakással azonnal eladó.
Cím a kiadóban. 3131

Eladó
egy nyolc méteres göré.
Cím a kiadóban. 3039

Hunyadi Erzsébet
**A jó házikonyha!
Igy kell főzni!**

A második füzet tartalma:
Télire való befőzések. Főzelékek

Sűrű cukorban főzött gyümölcsök,
befőttek, jamek, lekvárok, sajtok,
gyümölcskecsényák. — kandiroáott
gyümölcsök, szörpök cukor nélkül,
aszalt zöldségek, házi tuduivalók,
stb. 124 recept. Ára 35 korona.

Kapható a

MÉLIUSZ könyvkereskedésben,
Ferencz József-ut 26-ik szám alatt. oo

„Corvinia”

Általános Biztosító Részvénytársaság

1845 óta fennálló Düsseldorf Általános Biztosító R.-T. alapítása.

Tiszántuli vezérügynökség
Debreczen, Csapó-utca 19. sz.

Telefon 566. sz.

Elsőrangú biztonságot nyújtó érdekköz-
ségi összeköttetések, élet-, aggkori-, s gyer-
mekbiztosítások, orvosi vizsgálat nélkül
is, továbbá tüzkárbetöréses lopás elleni
és szállítmány-biztosítások. Kartelen kívül!

Olosó díjak, modern feltételek, gyors kárlebonyolítás.

Helyi képviselők, üzletszerzők és szervező t sztv selők igen kedvező fel-
tételek mellett a tiszántuli vármegyékben mindenütt alkalmaztatnak.